

၂-သာမညဖလသုတ်

မင်းနှင့်အမတ်တို့ ဆိုင်ရာစကား

၁၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တထောင်နှစ်ရာ့ ငါးကျိပ်ရှိသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ရုဇပျိုဟ်ပြည် (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝက၏ သရက် (ဥယျာဉ်) ၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မိုးလေးလအဆုံး ကုမုဒြာကြာပွင့်ချိန် နှစ် ဥတုလတို့၏ပြည့်ရာ တဆယ်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်ဖြစ်သော (တန်ဆောင်မုန်း) လပြည့်နေ့ည၌ မင်းအမတ်အပေါင်း ခြံရံလျက် မြတ်သော နန်းပြာသာဒ်၌ နေ၏။

ထိုအခါ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုဥပုသ်နေ့ဝယ် (ဤသို့) ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏—

“အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် မေ့လျော့ဖွယ် ကောင်းစွာတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် အလွန်လှပစွာတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် ရှုချင်ဖွယ် ကောင်းစွာတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းစွာတကား၊ အချင်းတို့ လသာသော ညဉ့်သည် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းစွာတကား၊ ယနေ့ အဘယ် သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ငါတို့ ဆည်းကပ်ရပါကုန်အံ့နည်း၊ အဘယ် သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ဆည်းကပ်လျှင် ငါတို့၏ စိတ်သည် ကြည်လင်ရာပါအံ့နည်း” ဟု ကျူးရင့်၏။

၁၅၁။ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်သော် မင်းအမတ်တယောက်သည် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤပူရဏကဿပသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါ ရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏၊ ရှေးမိုး၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုပူရဏကဿပကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ၊ ပူရဏကဿပကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၂။ မင်းအမတ်တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤမက္ခလိဂေါသာလသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏၊

သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါ ရင့်၏။ ရဟန်းသက် ရှည်၏။ ရှေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုမက္ခလိဂေါသာလကို ဆည်းကပ် တော်မူပါ။ မက္ခလိဂေါသာလကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၃။ မင်းအမတ် တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤအဇိတကေသကမ္မလသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါ ရင့်၏။ ရဟန်း သက် ရှည်၏။ ရှေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုအဇိတကေသ ကမ္မလကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ။ အဇိတကေသကမ္မလကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၄။ မင်းအမတ် တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤ ပကုဓကစွာယနသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါ ရင့်၏။ ရဟန်းသက် ရှည်၏။ ရှေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုပကုဓကစွာယနကို ဆည်းကပ် တော်မူပါ။ ပကုဓကစွာယနကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၅။ မင်းအမတ် တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤသဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းဝါ ရင့်၏။ ရဟန်းသက် ရှည်၏။ ရှေးမှီ၏။ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုသဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တကို ဆည်းကပ်

တော်မူပါ။ သက္ခယဗေလဋ္ဌပုတ္တကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ ဇိတ်သည် ကြည်လင်ဟန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၆။ မင်းအမတ်တယောက်သည်လည်း ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ် မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မင်းမြတ် ဤနိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ကျော်စော၏၊ အယူဝါဒ တည်ထွင်သူ ဖြစ်၏၊ သူခတ်ခကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းဝါ ရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏၊ ရှေးမို့၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထိုနိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကို ဆည်းကပ် တော်မူပါ။ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ ဇိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

၁၅၇။ ထိုစဉ်အခါ၌ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း၏ အနီး၌ ဆိတ်ဆိတ် ထိုင်နေလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကအား “အချင်း ဇီဝက သင်သည်ကား အဘယ့်ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေဘိသနည်း” ဟု ဆို၏။

“မင်းမြတ် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဤမြတ်စွာဘုရားသည် တထောင့်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်ရှိသော များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့် အတူ အကျွန်ုပ်တို့၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏—

‘ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ် လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏’ ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။

မင်းမြတ်သည် ထို မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်တော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်လျှင် မင်းမြတ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်တန်ရာပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

၁၅၇။ “အချင်း ဇီဝက သို့ဖြစ်လျှင် ဆင်ယာဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်စေလော့” ။

“မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ။

ဤသို့ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဝန်ခံခဲ့၍ ဆင်မင်းရာတို့ကို၎င်း၊ မင်း၏စီးတော်ဆင်ကို၎င်း ပြင်ဆင်စေပြီးလျှင် ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား “မင်းမြတ် သင် (မင်းမြတ်) ၏ ဆင်ယာဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်မင်းမြတ် သိတော်မူပါသည်” (သွားရန်မှာ သင် မင်းမြတ်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု ပြန်ကြား၏။

၁၅၉။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်မင်းရာတို့၌ မောင်းမတို့ကို တဦးစီ စီးစေ၍ စီးတော်ဆင်ကို (ကိုယ်တိုင်) စီးပြီးလျှင် မီးရှူးတိုင်တို့ကို ဆောင်စေလျက် ကြီးစွာသော မင်း၏ ကျက်သရေဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်သို့ သွားလေ၏။

ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား သရက် ဥယျာဉ်၏ အနီးသို့ ရောက်လျှင် ကြောက်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထသည်ဖြစ်၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကအား ဤစကားကို ဆို၏—

“အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို မလှည့်ပတ်သည် မှန်၏လော၊ အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို မဖြားယောင်းသည် မှန်၏လော၊ အချင်း ဇီဝက ငါ့ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းသည် မှန်၏လော၊ တထောင့်နှစ်ရာ ငါးကျိပ်ရှိမျှ မြောက်များသော ရဟန်းသံဃာ၏ ချေဆတ်သံ ချောင်းဟန်သံ စကားပြောသံ သည် အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ဘိသနည်း” ဟု ဆို၏။

“မင်းကြီး ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းကြီး ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းမြတ် သင့်ကို မလှည့်ပတ်ပါ၊ မင်းမြတ် သင့်ကို မဖြားယောင်းပါ၊ မင်းမြတ် သင့်ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းပါ၊ မင်းကြီး ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ မင်းကြီး ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ တန်ဆောင်းဝန်း၌ ဤဆီမီးတို့ သည် တောက်ပလျက် ရှိပါကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

၁၆၀။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်ကို ဆင်ဖြင့်သွား၍ ဆင်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် တန်ဆောင်းဝန်း တံခါးရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ (အဘယ) မင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကအား “အချင်း ဇီဝက မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မှာနည်း” ဟု ဆို၏။

“မင်းကြီး အလယ်တိုင်ကို မှီ၍ အရွှေအရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ရဟန်းသံဃာ၏ ရွှေ၌ ထိုင်နေသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ပါတည်း” ဟု လျှောက်၏။

၁၆၁။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် ကြည်လင်သော

၁။ မဟာရာဇ ရှိရာ၌ “မင်းကြီး” ၂။ ဝေဒေဟီ ရှိရာ၌ “မင်းမြတ်ဟုပြန်ဆိုသည်”

သုတ်]

မင်းနှင့်အမတ်တို့ ဆိုင်ရာစကား

၅၃

အိုင်ကြီးကဲ့သို့ (ငြိမ်သက်သော) ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းသံဃာကို အဖန်ဖန် ကြည့်ရှု၍ (ဤသို့) ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏—

“ယခုအခါ ရဟန်းသံဃာသည် အကြင် ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ၏ (သား) ဥဒယဘဒ္ဒ မင်းသားသည် ဤငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေသတည်း” ဟု ဥဒါန်း ကျူးရင့်၏။

“မင်းကြီး ချစ်မြတ်နိုးရာသို့ သင် ရောက်သွားလေပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

“အရှင်ဘုရား ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားကို အကျွန်ုပ် ချစ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား ယခုအခါ ရဟန်းသံဃာ သည် အကြင် ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကျွန်ုပ်၏ (သား) ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ဤ ငြိမ်သက် ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေသတည်း” ဟု အဇာတသတ်မင်းက လျှောက်၏။

၁၆၂။ ထိုနောက် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိခိုး၍ ရဟန်းသံဃာကို လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အရှင်ဘုရား ပြဿနာမေးရန် အကျွန်ုပ်အား အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုပါက တစုံတခု သော အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ် အနည်းငယ်မျှ မေးမြန်းလိုပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

“မင်းကြီး မေးလိုရာကို မေးလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၁၆၃။ “အသျှင်ဘုရား များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤအတတ်တို့သည် ကား အဘယ်နည်း—

ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီးသူရဲများ ရထားစီးသူရဲများ လေးသည်များ အောင်လံကိုင်များ စစ်ဆင်သူများ တဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူ များ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသားများ တဟုန်ထည်း ပြေးဝင် (စစ်ထိုး) နိုင် သူများ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သောသူရဲများ လွန်စွာရဲရင့်သူများ ချပ်ဝတ်သူရဲများ ကျွန်ယုံ တော်များ ထမင်းချက်သူများ ဆတ္တာသည်များ ရေချိုးပေးသူများ စဖိုသည်များ ပန်းကုံးသူ များ ခဝါသည်များ ယက်ကန်းသည်များ ကျူထရံသည်များ အိုးထိမ်းသည်များ ဂဏန်းတတ်သူ များ လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူများ ထိုမှတပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ် သည်တို့ ရှိပါကုန်သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ် ၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုအတတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာ စေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိအဖတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုး စေပါကုန်၏။ သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုး စေပါကုန်၏။ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ် သော မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သဗဏ ဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေပါ ကုန်၏။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အရှင်ဘုရား။”

၁၆၄။ “မင်းကြီး သင်သည် တပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာ မေးဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လော။”

“အကျွန်ုပ်သည် တပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာမေးဘူးသည်ကိုမှတ်မိပါသည် အရှင်ဘုရား။”

“မင်းကြီး ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားကုန်သနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမှု ပြောကြားလော့”။

“မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေရာအရပ်၌ အကျွန်ုပ် အား ဝန်မလေးပါ အသျှင်ဘုရား”။

“မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ပြောကြားလော့”။

ပူရဏကဿပ၏ အယူဝါဒ

၁၆၅။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ပူရဏကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပူရဏ ကဿပနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ပူရဏကဿပအား ဤပြဿနာကို မေးဘူး ပါ၏—

“အသျှင်ကဿပ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤအတတ်သည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီးသူရဲများ ရထားစီး သူရဲများ လေးသည်များ အောင်လံကိုင်များ စစ်ဆင်သူများ တဖက်စစ်တပ်သို့ခန့်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက် သွားနိုင် သူများ (စစ်၌) ကူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသားများ တဟုန်ထည်း ပြေးဝင် စစ်ထိုးနိုင်သူများ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သော သူရဲများ လွန်စွာ ရဲရင့်သူများ ချပ်ဝတ်သူရဲများ ကျွန်ယုတော်များ ထမင်းချက်သူများ ဆတ္တာသည်များ ရေချိုးပေးသူများ စဖိုသည်များ ပန်းကုံးသူများ ခဝါ သည်များ ယက်ကန်းသည်များ ကျူထရံသည်များ အိုးထိမ်းသည်များ ဂဏန်းတတ်သူများ လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူများ ထိုမှတပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ်သည် တို့ ရှိပါကုန်သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ်၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မေးပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုအတတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေပါ ကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိ အဖတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အထက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သောကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော မွန်မြတ် သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေပါကုန်၏။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော့ အသျှင်ကဿပ” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၆၆။ ဤသို့ မေးသော် ပူရဏကဿပသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး ပြုသူ ပြုစေသူ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ ပူဆွေးအောင်ပြုသူ ပြုစေသူ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ အသက်ကို သတ်သူ (သတ်စေသူ) ခိုးယူသူ (ခိုးယူစေသူ) အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ (ဖောက်ထွင်းစေသူ) (ရွာကို) တိုက်ခိုက်လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ) တအိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ) ခရီးလမ်း၌စောင့်၍ လုယက်သူ (လုယက်စေသူ) သူ့ယောက်ျားကို သွားလာသူ (သွားလာစေသူ) မမှန်စကားကို ပြောသူ (ပြောစေသူ) များသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်၊ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တန်းသွားစက်ဖြင့် တခုတည်းသော အသားစု အသားပုံ ဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုစေကာမူ ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှုမရှိ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသောသူသည်လည်း^၁ အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက် ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက် နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှုမရှိ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသောသူသည်လည်း^၂ လှူလျက် လှူစေလျက် ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် ဆွားစေကာမူ ထို (လှူခြင်း စသော) အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ အလှူပေးခြင်း၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း၊ သီလစောင့်စည်းခြင်း၊ အမှန်ဆိုခြင်း တို့ကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပူရဏကဿပသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ကံမဲ့ဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ပြောသကဲ့သို့၎င်း တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ပြောသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပူရဏကဿပသည် အကျွန်ုပ်အား ကံမဲ့ဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏—

“ငါ့ကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲ သင့်သည် ဟု အဘယ်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပူရဏကဿပ ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ၊ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသော စကားကို မမြက်ဆိုမူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

မက္ခလိဂေါသာလ၏ အယူဝါဒ

၁၆၇။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မက္ခလိဂေါသာလနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မက္ခလိဂေါသာလအား ဤပြဿနာကို မေးဘူးပါ၏—

၁။ ဂင်္ဂါမြစ် တောင်ဘက်ကမ်းသားတို့သည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။
၂။ ဂင်္ဂါမြစ် မြောက်ဘက်ကမ်းသားတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိကုန်၏။ ဘုရားတရားသံဃာကို ကြည်ညိုကုန်၏ ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

“အသျှင် ဂေါသာလ များစွာသော အတတ်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ပ။” ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အရှင်ဂေါသာလ” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၆၈။ ဤသို့ မေးသော် မက္ခလိဂေါသာလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သည် မရှိ၊ အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့ မရှိပဲ သတ္တဝါတို့သည် ညစ်ညူးကုန်၏။ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သည် မရှိ၊ အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့ မရှိပဲ သတ္တဝါ တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ မိမိပြုလုပ်မှုသည် မရှိ၊ သူတပါးတို့ ပြုလုပ်ပေးမှုသည် မရှိ၊ ယောက်ျား တို့ ပြုလုပ်မှုသည် မရှိ၊ ခွန်အားသည် မရှိ၊ လုံ့လသည် မရှိ၊ ယောက်ျားတို့ စွမ်းအားသည် မရှိ၊ ယောက်ျားတို့ အားထုတ်မှုသည်မရှိ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါ အလုံးစုံသောသက်ရှိသတ္တဝါ အလုံး စုံသော ထင်ရှားဖြစ်သောသတ္တဝါ အလုံးစုံသော သက်ရှိအရာတို့သည် အစွမ်းမရှိကုန်၊ ခွန်အား မရှိကုန်၊ လုံ့လမရှိကုန်၊ ဖြစ်မြဲအတိုင်း ဆုံးစည်းသည့်အတိုင်း သဘာဝအတိုင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်ကုန် ၍ ဇာတ်အထူး ခြောက်မျိုးတို့၌သာလျှင် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားကုန်၏။ ဤတသန်းလေး သိန်း ခြောက်ထောင့် ခြောက်ရာသော အဓိကသတ္တဝါမျိုးများ ငါးရာသောက်များ ငါးပါး သောက်များ သုံးပါးသောက်များ (ပြည့်သော) ကံများ ထက်ဝက်သောက်များ ခြောက်ဆယ် နှစ်ပါးသောအကျင့်များ ခြောက်ဆယ်နှစ်ပါးသောအန္တရကပ်များ ခြောက်မျိုးသောဇာတ် အထူးများ ရှစ်ပါးသောယောက်ျားတို့၏ အရွယ်များ လေးထောင်ကိုးရာသောအသက်မွေးမှု များ လေးထောင့်ကိုးရာသောပရိဗိုဇ်များ လေးထောင့်ကိုးရာသောနဂါးတို့နေရာများ နှစ် ထောင်သောဣန္ဒြေများ သုံးထောင်သောငရဲများ သုံးဆယ်ခြောက်မျိုးသောမူဓာတ် (တည် ရာ) များ ခုနစ်မျိုးသောသညာရုံပဋိသန္ဓေများ ခုနစ်မျိုးသောသညာမဲ့ပဋိသန္ဓေများ ခုနစ် မျိုးသောအဆစ်ပဋိသန္ဓေများ ခုနစ်မျိုးသောနတ်များ ခုနစ်မျိုးသောလူများ ခုနစ်မျိုးသော မြေဘုတ်ဘီလူးများ ခုနစ်ခုသောအိုင်ကြီးများ ခုနစ်ခုသောအဖုကြီးများ ခုနစ်ခုသောအဖု ငယ်များ ခုနစ်ခုသောချောက်ကြီးများ ခုနစ်ခုသောချောက်ငယ်များ ခုနစ်ခုသောအိပ်မက် ကြီးများ ခုနစ်ခုသောအိပ်မက်ငယ်များ ရှစ်သန်းလေးသိန်းသော မဟာကပ်များ ရှိကုန်၏။ ယင်း (မဟာကပ်တို့) ပတ်လုံး လူမိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ (တဘဝမှ တဘဝသို့) ပြေးသွား ကျင်လည်၍ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုကြလတ္တံ့။ ထိုအတွင်း (ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း) မရှိ၊ ‘ငါသည် ဤသီလဖြင့်သော်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်သော်၎င်း ဤအကျင့် မြတ်ဖြင့်သော်၎င်း မရင့်သေးသော ကံကိုမူလည်း ရင့်စေမည် ရင့်ပြီးသော ကံကိုမူလည်းတွေ့၍ တွေ့၍ ပျက်စီးစေမည်’ ဟု ဤသို့ (ပြုပြင်နိုင်ခြင်းမရှိ)၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် စရွတ်တောင်း ဖြင့် ခြင်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သံသရာသည် အပိုင်းအခြား ပြုထားပြီး ဖြစ်၏။ အတိုး အဆုတ် မရှိ အလွန် အယုတ် မရှိ၊ ချည်လုံးကို ပစ်လိုက်သော် (ချည်ရှိသရွေ့သာ) ပြေလျက် ပြေးသွားသကဲ့သို့ ဤအတူ လူမိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ (တဘဝမှ တဘဝသို့) ပြေးသွား ကျင်လည်၍ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုကြလတ္တံ့” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁။ (ပ) ၎င်းအမှတ်အသား အတွင်းရှိ စကားများသည် ပုရဏကထာပဒေသာ မေးသည့်စကားအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် မက္ခလိဂေါသာလ သည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် မက္ခလိဂေါသာလသည် အကျွန်ုပ်အား သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော သမဏ ဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲ သင့်သည် ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလ ပြောသော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မှု၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသော စကားကို မမြက်ဆိုမှု၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

အဇိတကေသကမ္မလ၏ အယူဝါဒ

၁၇၀။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် အဇိတကေသကမ္မလထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အဇိတကေသကမ္မလနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အဇိတကေသကမ္မလအား ဤပြဿနာကို မေးဘူးပါ၏—

“အသျှင် အဇိတ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ပ။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့် တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်အဇိတ” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၇၁။ ဤသို့ မေးသော် အဇိတကေသကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆို ပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တပါးသော လောက သည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တဖန် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို၎င်း တပါးသော လောကကို၎င်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ရောက်ကုန်သော ကောင်း သော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်၊ ဤသတ္တဝါသည် မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏၊ သေသောအခါ မြေဓာတ်သည် မြေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏ ထောက်၏၊ ရေဓာတ်သည် ရေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏ ထောက်၏၊ မီးဓာတ်သည် မီးဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏ ထောက်၏၊ လေဓာတ်သည် လေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏ ထောက်၏၊ နာမ် ဣန္ဒြေတို့သည်

၁။ အကျိုးမရှိ ဟု ဆိုလိုသည်။
၂။ အမိသည်မရှိ အမိ၌ကောင်းစွာပြုခြင်း မကောင်းစွာပြုခြင်း၏ အကျိုးမရှိ ဆိုလိုသည် (အဖသည် မရှိ ဆိုရာ၌လည်း ဤအတူပင်)။

ကောင်းကင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်၏။ ညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော ယောက်ျား တို့သည် သူ့သေကောင်ကို ယူ၍ သွားကုန်၏။ သင်းချိုင်းတိုင်အောင် သူ့သေကောင်တို့သည် ထင်ကုန်၏။ အရိုးတို့သည် ခိုအဆင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အလှူတို့သည် ပြာအဆုံးရှိကုန်၏။ အလှူ ပေးခြင်းကို လူမိုက်တို့က ပညတ်ထား၏။ အချိုသူတို့သည် (ပေးလှူခြင်းစသည်) ရှိ၏ ဟူသော ဝါဒကို ဟောပြောကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ စကားသည် အချဉ်းနိုးဖြစ်၏။ မှားယွင်း၏။ ယောင်ယမ်းပြောဆိုသော စကား ဖြစ်၏။ လူမိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိ ဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး လျှင် ပြတ်စဲကုန်၏။ ပျက်စီးကုန်၏။ သေသည်မှ နောက်၌ မရှိကုန်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၇၂။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဇိတကေသ ကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ပြတ်စဲဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါ လျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း၊ တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေ သကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဇိတကေသ ကမ္မလသည် အကျွန်ုပ်အား ပြတ်စဲဝါဒကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲ သင့်သည် ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အဇိတကေသကမ္မလပြောသော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မှ၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသောသော စကားကို မမြှောက်ဆိုမှ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားဘဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ပကုဓကစွာယန၏ အယူဝါဒ

၁၇၃။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ပကုဓကစွာယနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပကုဓ ကစွာယနနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ပကုဓကစွာယနအား ဤပြဿနာကို မေးဘူး ပါ၏—

“အသျှင်ကစွာယန များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ပ။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်ကစွာယန” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၇၄။ ဤသို့ မေးသော် ပကုဓကစွာယနသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“မင်းကြီး ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားသည် မဟုတ်ကုန် ဖန်ဆင်းထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ မြဲကုန်၏ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏။ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်၊ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲနိုင်ကုန်၊ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန်၎င်း၊

ဆင်းရဲရန်၎င်း ချမ်းသာ ဆင်းရဲရန်၎င်း မတတ်နိုင်ကုန် ခုနစ်ပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြေအစု ရေအစု မီးအစု လေအစု ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခုနစ်ခုမြောက် အသက်တို့တည်း။

ဤ ခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားသည် မဟုတ်ကုန် ဖန်ဆင်းထားစေသည် မဟုတ်ကုန်၊ မြို့ကုန်၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်၊ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲနိုင်ကုန်၊ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန်၎င်း ဆင်းရဲရန်၎င်း ချမ်းသာ ဆင်းရဲရန်၎င်း မတတ်နိုင်ကုန်၊ ထိုအစုတို့၌ သတ်သူ သတ်စေသူ ကြားသူ ကြားစေသူ သိသူ သိစေသူများ မရှိကုန်၊ ထက်စွာသော လက်နက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်စေကာမူ တဦးတယောက်သည် တဦးတယောက်ကို သတ်သည် မမည်၊ လက်နက်သည် ခုနစ်ပါးသော အစုတို့၏ အကြား ဟင်းလင်းသို့ ကျရောက်၏” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၇၅။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပကုဏေစွာယနသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြောင်းအရာတပါးဖြင့် အကြောင်းအရာတပါးကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် ပကုဏေစွာယနသည် အကျွန်ုပ်အား အကြောင်းအရာတပါးဖြင့် အကြောင်းအရာတပါးကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ငါကဲ့သို့သောမင်းသည် နိုင်ငံတော်၌နေသောသမဏဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲသပွဲသည် ဟု အဘယ်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပကုဏေစွာယန ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ၊ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသောကော့ကို မမြက်ဆို့မူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ၏ အယူဝါဒ

၁၇၆။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တအား ဤပြဿနာကို မေးဘူးပါ၏—

“အသျှင်အဂ္ဂိဝေဿန ။ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ပ။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အရှင်အဂ္ဂိဝေဿန” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၇၇။ ဤသို့ မေးသော် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

၁။ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တကိုပင် အနှယ်မှဖြစ်သော အမည်အားဖြင့် အဂ္ဂိဝေဿန ဟု ခေါ်သည်။

“မင်းကြီး ဤ (လောက) ၌ နိဂဏ္ဌသည် လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်း၏။ မင်းကြီး နိဂဏ္ဌသည် လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် အဘယ်သို့ စောင့်စည်းသနည်းဟူမူ မင်းကြီး ဤလောက၌ နိဂဏ္ဌသည် အလုံးစုံသော ရေအေးကို တားမြစ်၏။ (မကောင်းမှုကို) အလုံးစုံ တားမြစ်၏။ (မကောင်းမှုကို) အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ခွါပြီး ဖြစ်၏။ မကောင်းမှု ကို အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် (လွတ်မြောက်ရာကို) တွေ့ပြီး ဖြစ်၏။ မင်းကြီး ဤလေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းပြီးသော ဤနိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော စိတ်ရှိသူ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိသူ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

၁၅၈။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား လေးမျိုးသော စောင့်စည်းခြင်းကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ငါ့ကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌ နေသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်မောင်းမဲသင့်သည် ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၍ နှလုံးမသာဘော်လည်း နှလုံးမသာသော စကားကို မမြှက်ဆိုမူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ၏ အယူဝါဒ

၁၅၉။ အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုပါ၏။ ငမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဗွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တအား ဤပြဿနာကို မေးဘူးပါ၏—

“အသျှင်သဗ္ဗယ များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ပ။ ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး)နှင့် တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင် သဗ္ဗယ” ဟု မေးဘူးပါ၏။

၁၆၀။ ဤသို့ မေးသော် သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ပြောဆိုပါသည် အသျှင်ဘုရား—

“တပါးသော လောက ရှိသလော ဟု (သင်) ငါ့ကို မေးသော် တပါးသော လောကရှိ၏ ဟု ငါအယူရှိခဲ့လျှင် တပါးသော လောက ရှိ၏ ဟု သင့်အား ငါဖြေရ၏။ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ ဟုလည်း ငါမယူ၊ ထိုသို့ ဟုလည်း ငါမယူ အခြားသို့ ဟုလည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့

အခြားသို့) မဟုတ် ဟု လည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ် ဟု လည်း ငါမယူ။

တပါးသော လောက မရှိသလော။ပ။

တပါးသော လောက ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

တပါးသော လောက ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ မရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိကုန်သလော။ပ။

(သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန် သလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးပိပိက် ရှိသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးပိပိက် မရှိသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမကံတို့၏ အကျိုးပိပိက် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးပိပိက် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် သလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိလည်းရှိ မရှိလည်း မရှိသလော။ပ။

သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဟု (သင်) ငါ့ကို မေးသော် သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည် လည်း မဟုတ် ဟု ငါအယူရှိခဲ့လျှင် သတ္တဝါသည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟု သင့်အား ငါဖြေရာ၏။ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ ဟု လည်း ငါ မယူ ထိုသို့ ဟု လည်း ငါမယူ အခြားသို့ ဟု လည်း ငါမယူ၊ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ် ဟု လည်း ငါမယူ။ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ် ဟု လည်း ငါမယူ” ဟု ပြောဆို ပါသည်။

၁၈၁။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် သဏ္ဍယဗေလဋ္ဌ ပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ ပစ်လွှင့်သော အယူကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် တောင်ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း တောင်ပိန္နဲပင်ကို မေးပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့ သို့၎င်း ဤအတူ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် သဏ္ဍယဗေလဋ္ဌပုတ္တသည် အကျွန်ုပ်အား ပစ်လွှင့်သော အယူကို ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏—

“ဤသူကား ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် ပညာအမဲ့ဆုံးဖြစ်၏။ အတွေ့ဝေဆုံး ဖြစ်၏။ ကိုယ် တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို မေးပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ပစ်လွှင့်သော အယူကို ဖြေ

ကြား ဘိသနည်း၊ ငါ့ကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်၌နေသော သမဏဗြာဟ္မဏကို ပြစ်တင်
မောင်းမဲသင့်သည် ဟု အဘယ်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သဗ္ဗယပဗေဒပုထိုး ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။
ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့မူ၍ နှလုံးမသာသော်လည်း နှလုံးမသာသော စကားကို
မမြှောက်ဆိုမူ၍ ထိုစကားကို မနာယူ မမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ရှေးဦးစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သောရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၇၂။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း မေးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤ
များစွာသော အတတ်သည်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ဤအတတ်သည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

“ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီးသူရဲများ ရထားစီးသူရဲများ လေးသည်များ အောင်လံကိုင်များ
စစ်ဆင်သူများ တဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ဦးခေါင်းများကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူ
များ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသောမင်းသားများ တဟုန်ထည်း ပြေးဝင် (စစ်ထိုး) နိုင်သူ
များ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သောသူရဲများ လွန်စွာရဲရင့်သူများ ချုပ်ဝတ်သူရဲများ ကျွန်ယုံတော်
များ ထမင်းချက်သူများ ဆန္ဒာသည်များ ရေချိုးပေးသူများ စဖိုသည်များ ပန်းကုံးသူများ
ခဝါသည်များ ယက်ကန်းသည်များ ကျူထရံသည်များ အိုးထိမ်းသည်များ ဂဏန်းတတ်သူများ
လက်ချိုးခရတုတ်တတ်သူများ ထိုမှတပါးလည်း ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ်သည်
တို့ ရှိပါကုန်သေး၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော အတတ်၏
အကျိုးကိုခို၍ အသက်မွေးပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုအတတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေပါ
ကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အမိ အဖတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်)
ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ သားမယားတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါ
ကုန်၏။ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ချမ်းသာစေပါကုန်၏။ (အားအင်) ပြည့်ဖြိုးစေပါကုန်၏။ အထက်
ဘ၌ ဖြစ်စေတတ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော
မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေပါကုန်၏။
ဤ (အတတ်တို့၏ အကျိုး) နှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း
ဖြစ်ကျိုးကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော အသျှင်ဘုရား”။

၁၇၃။ မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏။ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးအံ့။
သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို (အမေး) ကို ဖြေလော့။ မင်းကြီး ထို (အရာ) ကို အဘယ်သို့ ထင်
သနည်း။

ဤ (တိုင်းပြည်) ၌ ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း
ဟု နာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို
ကြည့်လေ့ရှိသော အမှုလုပ် ကျွန်ယောက်ျားသည် သင့်အား ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ
၏—

“အချင်းတို့ ကောင်းမှုတို့၏ လားရာ ကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးသည် အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွတကား၊
မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွတကား၊ ဝေဒဗီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည်

လူပင်တည်း၊ ငါသည်လည်း လူပင်တည်း၊ (သို့ရာတွင်) ဝေဒဟိမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းကား ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကံလုံပြည့်စုံစွာ နတ်ကဲ့သို့ ပျော်ရွှင်စံစားရ၏။ ငါမူကား ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော ထို (မင်း) ၏ အမူလုပ် ကျွန်ဖြစ်၏။ ငါသည် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရမူ (ထို မင်းကဲ့သို့) ဖြစ်ရာ၏။ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ငတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ငတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ နှုတ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လျက် နေရာ၏။ ထို (အကြောင်းအရာ) ကို သင့်အား မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ဤသို့ လျှောက်ကြားကုန်ရာ၏—

“မင်းမြတ် သိတော်မူပါလော့၊ ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော သင် (မင်းမြတ်) ၏ အမူလုပ် ကျွန်ယောက်ျားသည် ဆံ မုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက်နေပါ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းလျက်နေပါ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လျက် နေပါ၏” ဟု လျှောက်ကြားကုန်ရာ၏။

ထိုသို့ လျှောက်ကြားလျှင် သင် (မင်းကြီး) သည် ဤသို့ ဆိုသင့်ပါမည်လော—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် ငါ့ထံ ပြန်လာစေလော့၊ ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသော နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသော အဘယ်ကို ပြုရအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိသော နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသော ချစ်ခင်ဖွယ် ကို ဆိုလေ့ရှိသော မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်လေ့ရှိသော အမူလုပ်ကျွန်ပင် တဖန် ဖြစ်စေ လော့” ဟု ဆိုသင့်ပါမည်လော။

၁၈၄။ ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား၊ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့ကပင် ထိုသူကို ရှိခိုး လည်း ရှိခိုးကုန်ရာ၏။ ခရီးဦးကြိုလည်း ပြုကုန်ရာ၏။ ထိုင်ရန်နေရာကိုလည်း ပေးကုန်ရာ၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို အလှူခံရန်လည်း ဖိတ်ကုန်ရာ၏။ ထိုသူအား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကိုလည်း စီမံပေးကုန် ရာ၏ ဟု လျှောက်၏။

၁၈၅။ မင်းကြီး ထို (အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရ သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ရှိသလော မရှိသလော။

“ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ကေန်ရှိပါ၏ အသျှင်ဘုရား”။

“မင်းကြီး ဤကား ငါသည် သင့်အား ရှေးဦးစွာပြသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း”။

နှစ်ကြိမ်မြောက် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ရအပ်သောရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၈၆။ အသျှင်ဘုရား ဤအတူ တပါးလည်း ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသေးသလော။

မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏။ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးအံ့။ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို အမေးကို ဖြေလော့။ မင်းကြီး ထို (အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း။ ဤ (တိုင်းပြည်) ၌ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင် လယ်သမား ယောက်ျားသည် သင့်အား ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“အချင်းတို့ ကောင်းမှုတို့၏လားရာ ကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးသည် အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွတကား။ မဖြစ်ဘူးမဲ့ ဖြစ်ပါပေစွတကား။ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် လူပင်တည်း။ ငါသည်လည်း လူပင်တည်း။ (သို့ရာတွင်) ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် ဤအဇာတသတ်မင်းသည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နတ်ကဲ့သို့ပျော်ရွှင် စံစားရ၏။ ငါမူကား ထို (မင်း)၏ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင် လယ်သမား ယောက်ျားဖြစ်၏။ ငါသည် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရမှု (ထိုမင်းကဲ့သို့) ဖြစ်ရာ၏။ ငါသည် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီး လျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေရာ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်လျက် နေရာ၏။ တို (အကြောင်းအရာ) ကို သင့်အား မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ဤသို့ လျှောက်ကြား ကုန်ရာ၏—

“မင်းမြတ် သိတော်မူပါလော့။ အသျှင်မင်းမြတ်၏ အခွန်ကို ထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစုကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင်လယ်သမားယောက်ျားသည် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည် ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းလျက် နေပါ၏။ အစားအဝတ်မျှဖြင့် ရောင့်ရဲကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော် လျက် နေပါ၏” ဟု လျှောက်ကြားကုန်ရာ၏။

ထိုသို့ လျှောက်ကြားလျှင် သင် (မင်းကြီး) သည် ဤသို့ ဆိုသင့်ပါမည်လော—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် ငါထံ ပြန်လာစေလော့။ အခွန်ကိုထမ်းဆောင်သော ဥစ္စာစု ကို တိုးပွားစေတတ်သော အိမ်ရှင် လယ်သမားပင် တဖန် ဖြစ်စေလော့” ဟု ဆိုသင့်ပါမည်လော။

၁၈၇။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့ကပင် ထိုသူကို ရှိခိုး လည်း ရှိခိုးကုန်ရာ၏။ ခရီးဦးကြိုလည်း ပြုကုန်ရာ၏။ (ထိုင်ရန်) နေရာကိုလည်း ပေးကုန်ရာ၏။ သင်ကံန်း

သုတ်]

သာ၍မ္မန်မြတ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၆၅

ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို အလှူခံရန်လည်း ဖိတ်ကုန်ရ၏။ ထိုသူအား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကိုလည်း စီမံပေးကုန် ရ၏။

၁၈၈။ “မင်းကြီး ထို (အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရ သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ရှိသလော မရှိသလော” ။

“ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည် ကေန့် ရှိပါ၏ အသျှင်ဘုရား” ။

“မင်းကြီး ဤကား ငါသည် သင့်အား နှစ်ကြိမ်မြောက် ပြသော မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း” ။

သာ၍မ္မန်မြတ်သော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၁၈၉။ အသျှင်ဘုရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ဤရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက် ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မ္မန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တပါးလည်း ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသေးသလော။

မင်းကြီး တတ်နိုင်ပါ၏။ မင်းကြီး သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့ ဟောကြားပေအံ့။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

၁၉၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

မင်းကြီး ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန် စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော (သစ္စာလေးပါးတရား တို့ကို) သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကကို၎င်း သမဏဗြာဟ္မဏတို့နှင့်တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွ သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော တော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

၁၉၁။ ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည်၎င်း သူကြွယ်သားသည်၎င်း အခြားဇာတ် တမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်၎င်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာ ဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏—

“လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏၊ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သောအကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံ မုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင် ရောက်ရမှ ကောင်းလေစွ” ဟု ဆင်ခြင်၏။

၁၉၂။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၁၉၃။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ပါတိမောက္ခသံဃရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေး ဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ကောင်းသော ကာယက ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဣန္ဒြေ တို့၌ ပိတ်ဆီးသော တံခါးရှိ၏၊ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏) စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ အောက်မေ့ခြင်း (သတိ) ဆင်ခြင်ခြင်း (သမ္မုတေ) နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရောင့်ရဲလွယ်၏။

စူဠသီလ

၁၉၄။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ မင်းကြီး ဤ လောက၌ ရဟန်းသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ ဂှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့်နေ၏၊ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလ ပေတည်း။

မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားခြင်း ဆက်စပ်စေ၏၊ တည်သော စကားရှိ၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်၊ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ဂုံးစကားကို ပယ်၍ ဂုံးစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကဲ့ပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကဲ့ပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း ဧဝံတတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊

၁။ သားလာဝင်ထွက် ဆက်ဆံရန် သင့်လျော်သော အရပ် ပုဂ္ဂိုလ်စသည်။

ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏။ နှလုံးသို့ သက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူ့အများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပါးနှင့်စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။။

ဆွမ်းတနပ်သာ စားလေ့ရှိ၏။ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ နေလဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သိခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်း^၁ ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့်သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်နှင့်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်တယ် တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြု၍ လိမ်ခြင်း တည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လှူသက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားမြဲတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

စူဠသီလ ပြီး၏။

မဇ္ဈိမသီလ

၁၃၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင် သမဏ မြာဟူကတို့သည် ယုံကြည်၍ ၊ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်း ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ အမြစ်မျိုးစေ့ ပင်စည်မျိုးစေ့ အဆစ်မျိုးစေ့

၁။ ကောက်စိမ်း ဟူသည် ၁-သလေး (ကောက်ကြိုး) ၂-ကောက်လတ် (ကောက်ကြမ်း) ၃-လူး၊ ၄-နတ်ကောက်(ရုံ) ၅-ဖြောင်း၊ ၆-ဖယော (ဗာလီ) ၇-ဆပ်၊ ဤစပါးခုနစ်မျိုးတည်း။
၂။ ဤ၌ယုံကြည်ခြင်း ဟူသည် ကံ ကံ၏အကျိုး စသည်ကို ယုံကြည်ခြင်းပင်တည်း။

အညွန့်မျိုးစေ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့တို့တည်း၊ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော မျိုးစေ့အပေါင်း အောင်အံ့ပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုလျက်နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ ဆွမ်းကို သိုမှီးခြင်း အဖျော်ကို သိုမှီးခြင်း အဝတ်ကို သိုမှီးခြင်း ယာဉ်ကို သိုမှီးခြင်း အိပ်ရာကို သိုမှီးခြင်း နံ့သာကို သိုမှီးခြင်း (အခြား) စားသုံးဖွယ်ကို သိုမှီးခြင်းတို့တည်း၊ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော သိုမှီးသုံးဆောင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၇။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းကို ပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း သဘင်ပွဲ^၁ စာဟောပွဲ လက်ဝါးတီးပွဲ ကြေးနင်း ခွက်ခွင်း စသည် တီးပွဲ စည်တီးပွဲ ပန်းချီပြပွဲ သံလုံးကစားပွဲ ဝါးထောင်၍ ကစားပွဲ အရိုးဆေးပွဲ ဆင်တိုက်ပွဲ မြင်းတိုက်ပွဲ ကျွဲတိုက်ပွဲ နွားတိုက်ပွဲ ဆိတ်တိုက်ပွဲ သိုးတိုက်ပွဲ ကြက်တိုက်ပွဲ ငှက်တိုက်ပွဲ တုတ်သိုင်းပွဲ လက်စေ့ ထိုးပွဲ လက်ပမ်းလုံးပွဲ စစ်ထိုးပွဲ စစ်သည်စစ်ဆေးပွဲ စစ်ဆင်ပွဲ စစ်အင်ကျင်းပွဲ တို့တည်း၊ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော (ပွဲ) ကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၈။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားခြင်းကို ပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ ရှစ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ဆယ်ကွက်ကျားကစားခြင်း ကောင်းကင်ကျားကစားခြင်း ဖိုးလမင်းကျားကစားခြင်း ဇယ်တောက်ကစားခြင်း အန်ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက်ကစားခြင်း စုတ်ခတ်ရေကစားခြင်း ဂေါ်လီကစားခြင်း ပီပီမှုတ်ကစားခြင်း ထွန်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း ကျွမ်းထိုးကစားခြင်း စကြာဖြင့်ကစားခြင်း ခြင်ခွက်ငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း ရထားငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့်ကစားခြင်း အက္ခရာဂုဏ်ကစားခြင်း စိတ်အကြံဖော်တမ်းကစားခြင်း ကျိုးယောင် ကန်းယောင်ပြု၍ ကစားခြင်းတို့တည်း၊ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁၉၉။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာကို သုံးစွဲခြင်းပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မြင့်လွန်းသော နေရာ^၂ ပလ္လင်^၃ မွှေးရည်ကော်ဇောကြီး ဆန်းကြယ်သော သားမွှေးအခင်း ဖြူသောသားမွှေးအခင်း ပန်းပြောက်ခြယ်

၁။ သဘင်ပွဲ ဟူသည် ဇာတ် ရုပ်သေး အငြိမ့် သေည် ပင်တည်း။
၂။ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ရှင်သစ်ပမာဏထက်လွန်သော အခြေခံသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်။
၃။ ခြေထောက်တို့၌ သားရဲရုပ်ထပ်ထားသော နေရာ။

သားမွေးအခင်း လဲသွတ်အခင်း ရုပ်ပုံခြယ်သားမွေးအခင်း နှစ်ဖက်မွေးရိုအခင်း တဖက်မွေးရိုအခင်း ရွှေချည်ထိုးအခင်း ပိုးချည်အခင်း သားမွေးခင်းကြီး ဆင်ကုန်းနိုး မြင်းကုန်းနိုး ရထားခင်းနိုး သစ်နက် ရေအခင်း ဝံပိုင်ရေအခင်းမြတ် (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အိုးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာတို့တည်း၊ (ရဟန်း သည်) ဤသို့သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၀။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းကို ပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ (နံ့သာဖြင့်) ပွတ်သပ်ခြင်း (ဆီဖြင့်) ဆုပ်နယ်ခြင်း (နံ့သာဖြင့်) ရေချိုးခြင်း (လက်ရုံးကြီးထွားရန်) ထရိုက်ခြင်း မှန်ကြည့်ခြင်း မျက်စဉ်းဆေးခြယ်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းကျံခြင်း မျက်နှာကို ချယ်ခြင်း မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်း လက်ဝတ် တန်းဆာဆင်ခြင်း သျှောင်ထုံးခြင်း လက်ကိုင်တုတ်ဆောင်ခြင်း ကျည်တောက်လွယ်ခြင်း သန်လျက် ဆောင်ခြင်း (ဆန်းကြယ်သော) ထီးကို ဆောင်းခြင်း ဆန်းကြယ်သော ဘိနပ်ကို စီးခြင်း သင်းကျစ် ဖွဲ့ခြင်း ပတ္တမြားဆံကျင်ထိုးခြင်း သားမြီးယပ် ဆောင်ခြင်း အမြတ်ရှည် ဝတ်ဖြူတို့ကို ဝတ်ခြင်းတို့ တည်း၊ (ရဟန်းသည်) ဤသို့ လိမ်းခြယ်ခြင်း ဆင်ယင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို ရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၁။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော ဖီလာစကား ကို ပြောလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းနှင့် စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား အဝတ်နှင့် စပ်သော စကား အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား ပန်းနှင့် စပ်သောစကား နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား ရွာနှင့် စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား မြို့နှင့် စပ်သောစကား နယ်နှင့် စပ်သောစကား မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား ယောက်ျားနှင့် စပ်သော စကား သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား လမ်းနှင့် စပ်သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား လောက(အကြောင်း) နှင့် စပ်သော စကား သမုဒြာ (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော စကား ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကား တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော ဖီလာစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၂။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် ဤသို့သော အငြင်းစကားကို ပြောလျက် နေကြ၏။ ဤ သည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ သင်သည် ဤ ဓမ္မဝိနယကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏။ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယ ကို အသို့သိနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါသည် မှန်သော

၁။ ဤ၌ ဖီလာစကား ဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားတို့တည်း။
၂။ မြို့တွင်းရှိ လမ်းကို ဆိုသည်။
၃။ ဓမ္မ- တရား။ ဝိနယ- အဆုံးအမ။

အကျင့်ရှိသူဖြစ်၏။ ငါ၏ စကားသည် စေ့စပ်၏။ သင်၏ စကားသည် မစေ့စပ်။ သင်သည် ရှေ့ဦး ဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏။ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရှေ့ဦး ဆို၏။ သင်၏ ကြာမြင့်စွာ လေ့လာ ထားသော စကားသည် (သင့်ဆီသို့) ပြန်လှည့်၍ တည်လေပြီ။ သင့်အယူ၌ ရှိသော အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြီ။ သင် အရေးနိမ့်ပြီ။ (ငါ တင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦးလော့။ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း (ယခုပင်) ဖြေရှင်းလော့။ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့ သော အငြင်းစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၃။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် တမန်အမှု အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ပြုလျက် နေကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ မင်းတို့၏ အမတ်ကြီးတို့၏ မင်းမျိုးတို့၏ ပုဏ္ဏားတို့၏ သူကြွယ်တို့၏ လုလင်ပျိုတို့၏ ဤအရပ်မှ (ထိုအရပ်သို့) သွားလော့။ ထိုအရပ်မှ (ဤအရပ်သို့) လာလော့။ ဤသည်ကို (ဤအရပ်မှ) ဆောင်သွားလော့။ ဤသည်ကို (ထိုအရပ်မှ) ဆောင်ခဲ့လော့။ ဟူသော အမှုတို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော တမန်အမှု အစေအပါးအမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၄။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် (လတ်အလို့ငှါ) အံ့ဘွယ်လည်း ဖြစ်စေကုန်၏။ မြှောက် ပင့်၍လည်း ပြောကုန်၏။ အရိပ်အခြည်လည်း ပြကုန်၏။ အတင်းအကျပ်လည်း ပြကုန်၏။ လတ်ဖြင့် လတ်ကိုလည်း ရှာမှီးကုန်၏။ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) ဤသို့သော (လတ်အလို့ငှါ) အံ့ဘွယ် ဖြစ်စေခြင်း မြှောက်ပင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

မဇ္ဈိမသီလ ပြီး၏။

မဟာသီလ

၂၀၅။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံး ဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ အင်္ဂကျမ်း နိမိတ်ကျမ်း ဥပ္ပါတကျမ်း၊^၂ အိပ်မက်ကျမ်း လက္ခဏာကျမ်း ကြွက်ကိတ်ကျမ်း မီးပူဇော်ခြင်း ယောင်းမဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဖွဲဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဆန်ကွဲဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဆန်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ထောပတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ဆီဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ခံတွင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်း သွေးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ် မြေကြွန်အတတ် မင်းမှုရေးရာအတတ် ဘေးငြိမ်းခြင်းကို ပြုသောအတတ် ဘုတ်တစ္ဆေအတတ် မြေအိမ်၌ သင်ယူရသော အတတ် မြေအတတ် အဆိပ်အတတ် ကင်းမြီးကောက်အတတ် ကြက်ခဲနာကုအတတ် ငှက်သံအတတ် ကျီးသံအတတ် အသက်ဟောအတတ် မြားလဲ့အတတ် သားမြည်သံအတတ် ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၁။ ဤ၌ ဖီလာအတတ် ဟူသည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အာသိလည်း။
၂။ ဥပ္ပါတကျမ်း မိုးကြိုးကျခြင်းစသည်၏ အကျိုးအပြစ်ကို ဆိုသောကျမ်း။

၂၀၆။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ ကျောက်မျက်လက္ခဏာ အဝတ် အထည်လက္ခဏာ တုတ်တောင်ဝှေးလက္ခဏာ ဓားလက္ခဏာ သန်လျက်လက္ခဏာ မြားလက္ခဏာ လေးလက္ခဏာ (ကြွင်းသော) လက်နက်လက္ခဏာ မိန်းမလက္ခဏာ ယောက်ျားလက္ခဏာ သတို့သားလက္ခဏာ သတို့သမီးလက္ခဏာ ကျွန်ယောက်ျားလက္ခဏာ ကျွန်မိန်းမလက္ခဏာ ဆင်လက္ခဏာ မြင်းလက္ခဏာ ကျွဲလက္ခဏာ နွားလားလက္ခဏာ နွားလက္ခဏာ ဆိတ်လက္ခဏာ သိုးလက္ခဏာ ကြက်လက္ခဏာ ငှက်လက္ခဏာ ဖုတ်လက္ခဏာ အထွတ် 'ကဏ္ဍိကာ' လက္ခဏာ လိပ်လက္ခဏာ သားကောင်လက္ခဏာ ဤသည်တို့သည် (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း) မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၇။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းတို့ (စစ်) ထွက်လတ္တံ့ မင်းတို့ (စစ်) ပြန်လာလတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) တက်လတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) ဆုတ်လတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) တတ်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) ဆုတ်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) အောင်လတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) ရှုံးလတ္တံ့ ပြည်ပမင်းတို့ (စစ်) အောင်လတ္တံ့ ပြည်တွင်းမင်းတို့ (စစ်) ရှုံးလတ္တံ့ ဤသို့ ဤမင်း စစ်နိုင်လတ္တံ့ ဤမင်း စစ်ရှုံးလတ္တံ့ ဟူသော အတတ်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း) မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၈။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း။ လကြတ်လတ္တံ့ နေကြတ်လတ္တံ့ နက္ခတ်ကြတ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းမှန် သွားလတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားလတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းမှန် သွားလတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းလွဲသွားလတ္တံ့ ဥက္ကာကျလတ္တံ့ ကြိတ်ထွက်လတ္တံ့ ငလျင်လှုပ်လတ္တံ့ မိုးထစ်ကြိုးလတ္တံ့ လနေနက္ခတ်တို့ တက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့ လကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နေကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နက္ခတ်ကြတ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ လနေတို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းမှန်သွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ နက္ခတ်တို့ လမ်းလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ဥက္ကာကျခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ကြိတ်ထွက်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ ငလျင်လှုပ်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ မိုးထစ်ကြိုးခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့ လနေနက္ခတ်တို့ တက်ခြင်း သက်ခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း တောက်ပခြင်းကြောင့် ဤသို့ အကျိုး ဖြစ်လတ္တံ့။

၁။ သုတေသနဇောတီတို့က “ကဒလိမိဂါ ဗဟူစေတ္ထ၊ ဗိဋ္ဌာရာ သသကဏ္ဍိကာ” ဟူသော ဂါထာ၌ ကဏ္ဍိကာသဒ္ဓါသည် သမင်ဒရယ် အနက်ကိုဟော၏။ ဝိဇ္ဇာရာတီ၌ကား “ဗိဋ္ဌာရာ သသကဏ္ဍိကာ” ဟု ခို၏။ ကဏ္ဍိကာသဒ္ဓါသည် ကြံ့ကို ဟော၏။ ဤသီလကုန်အဋ္ဌကထာ၌ကား နားတန်းဆာဟူ၍၎င်း အထွတ်ဟူ၍၎င်း ဖွင့်ဆို၏။

ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း) မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၀၉။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မိုးကောင်းလတ္တံ့ မိုးခေါင်လတ္တံ့ ဝပြောလတ္တံ့ ခေါင်းပါးလတ္တံ့ ငြိမ်းချမ်းလတ္တံ့ ဘေးများလတ္တံ့ ရောဂါများလတ္တံ့ ရောဂါ ကင်းလတ္တံ့ လက်ချိုးရေခြင်းအတတ် ဂဏန်းအတတ် သင်္ချာအတတ် ကဗျာအတတ် လောကဿတ ကျမ်းအတတ်၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း) မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၀။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ သတို့သမီးဆောင်ယူ၍ ထိမ်းမြားခြင်း သဘိုသမီးပေး၍ ထိမ်းမြားခြင်း စေ့စပ်ပေးခြင်း ကွာရှင်းပေးခြင်း ဥစ္စာသိမ်းဆည်းစေခြင်း ဥစ္စာ ဖြန့်ဖြူးစေခြင်း ကျက်သရေ တိုးစေခြင်း ကျက်သရေယုတ်စေခြင်း ကိုယ်ဝန် မတည်မြဲသည်ကို တည်မြဲစေခြင်း လျှာခိုင်စေခြင်း မေးခိုင်စေခြင်း လက်ဟန့် မန္တာန်စုတ်ခြင်း နားပင်း မန္တာန်စုတ်ခြင်း မှန်၌ နတ်သွင်း၍ မေးခြင်း သတို့သမီး၌ နတ်သွင်း၍ မေးခြင်း နတ်မေးခြင်း နေကို လုပ်ကျွေးခြင်း ဗြဟ္မာကို လုပ်ကျွေးခြင်း ခံတွင်းမှ မီးတောက်စေခြင်း သိရိနတ်သမီးကို ပင့်ခေါ် စေခြင်း ဤသည်တို့ တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက် မွေးခြင်းမှ) ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၁။ ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍ လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ နတ်ကိုးခြင်း တောင်းဆုပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း ဘုတ်တစ္ဆေအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း မြေအိမ်၌ နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း (ပဏ္ဍိတ်ကို) ယောက်ျားဖြစ်စေခြင်း (ယောက်ျားကို) ပဏ္ဍိတ် ဖြစ်စေခြင်း မြေကြွန့် အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း ဆောက်လုပ်မည့် မြေရာ၌အစီအရင်ပြုခြင်း ခံတွင်းဆေးခြင်း ရေချိုးစေခြင်း မီးပူဇော်ခြင်း ပျိုအနံ့စေခြင်း ဝမ်းသက်စေခြင်း (သလိပ်စသည့် ဒေါသတို့ကို) အထက်သို့ လှန်စေခြင်း အောက်သို့ လျှောစေခြင်း ဦးခေါင်းမှ (သွေးစသော ဒေါသတို့ကို) ထွက်စေခြင်း နားဆီချက်ခြင်း မျက်စဉ်းဆီ ချက်ခြင်း နှာနှုတ်ခြင်း ထက်သောမျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း အေးသော မျက်စဉ်းဆေး ဖော်ခြင်း တိမ်သလာကို ဆေးကျခြင်း ခွဲစိတ်ကုသခြင်း သူငယ်နာ ဆေးကျခြင်း မူလဆေးတို့ကိုပေးခြင်း အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွါခြင်း၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ရဟန်းသည်) မှားသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် (အသက်မွေးခြင်း)မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို ရဟန်း၏ သီလပေတည်း။

၂၁၂။ မင်းကြီး စင်စစ်မူကား ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလ စောင့်ထိမ်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ၊ မင်းကြီး အဘိသိက်

သွန်းပြီးသော ရန်သူကို ပယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိမ်းခြင်း နှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလ အစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

မဟာသီလ ပြီး၏။

ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်း

၂၁၃။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိသနည်း။ ‘ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းသနည်း’ မင်းကြီး ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ရှုပါရုံကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ (အကယ်၍) စက္ခုဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းပဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုဣန္ဒြေဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုဣန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုဣန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

- နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ကို ကြားသော်။ပ။
- နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ကို နှမ်းသော်။ပ။
- လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ကို လျက်သော်။ပ။
- ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ကို ထိသော်။ပ။

စိတ်ဖြင့် သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ကို သိသော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသောအမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းပဲ နေလျှင် ယင်း (မနိဇ္ဈေ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိဇ္ဈေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိဇ္ဈေကို စောင့်စည်း၏။ မနိဇ္ဈေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထို(ရဟန်း)သည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါး ရှိပေ၏ ‘ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းပေ၏။’

အောက်မေ့ခြင်းနှင့် ဆင်ခြင်ခြင်း

၂၁၄။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ မင်းကြီး ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရွှေသို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရှုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ

ဆန်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း

၂၁၅။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်သနည်း၊မင်းကြီး ဤသာသနာတော် ၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ မင်းကြီး အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံသကဲ့သို့ မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူ ပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ မင်းကြီး ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်ပေ၏။

နိဝရဏတရားငါးပါးကိုပယ်ခြင်း

၂၁၆။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မဇဉ်’နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်းချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။

ထို (ရဟန်း) သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ပြောင့်မတ်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေးရှု၍ သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။

၂၁၇။ ထို ရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၂၁၈။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ရာ၏။ ထိုသူ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးကုန်ရာ၏။ ထိုသူသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရာ၏။ ထိုသူအား သားမယား ကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ ထို ငါ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ ကုန်၏။ ငါသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား သားမယား ကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်သေး၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို(ကြွေးကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်း သို့ ရောက်ရာ၏။

၂၁၉။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက် ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် မရှိရာ။ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိရာ။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲ နိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော သူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် မရှိခဲ့။ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိခဲ့။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်ရှိ၏။ ငါ၏ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (အနာကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်း သို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၀။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ခံရသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နှောင်အခါ၌ ထိုနှောင်အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူအား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိရာ။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ ခံခဲ့ရ၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနှောင်အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ့အား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (နှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၁။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင် သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နှောင်အခါ၌ ထို ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ရာ၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွား နိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက မိမိကိုယ်ကို မိမိမစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ုပ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခု ထို ကျွန်ုပ်အဖြစ်မှ လွတ်ခဲ့၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၂။ မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အစာခေါင်းပါးသော ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့် တကွ သွားရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏—

“ငါသည် ရှေးက အစာခေါင်းပါး၍ ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ခဲ့၏ ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (ငြိမ်းချမ်းရာသို့ရောက်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၂၂၃။ မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ကြွေးကဲ့သို့ အနာရောဂါကဲ့သို့ နှောင်အိမ်ကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်အဖြစ်ကဲ့သို့ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကဲ့သို့ မိမိ၌ မပယ်ရသေးကုန်သော ဤ အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရား ငါးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။

၂၂၄။ မင်းကြီး ကြွေးကင်းခြင်းကဲ့သို့ အနာရောဂါ ကင်းခြင်းကဲ့သို့ နှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းကဲ့သို့ လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းရာ အရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာမြင်၏။

၂၂၅။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါး ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသောရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်း၏။ ငြိမ်းသောကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၂၆။ ထို(ရဟန်း)သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော ‘နီဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ‘နီဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။ ‘နီဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၂၂၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည်၎င်း ရေချိုးပေးသူ၏ တပည့်သည်၎င်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ငရဲဖြင့် ဖျန်းလျက်ဖျန်းလျက် အခဲ ပြုရာ၏။ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန်ခဲသည် အပေးမြင့်စိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏။ အစေးဖြင့်ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏။ အတွင်းအပြင်၌ အစေးဖြင့်ပြန့်နှံ့လျက် ရှိရာ၏။ ရေယိုကျခြင်းလည်း မရှိရာ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် ‘နိဝရဏ’ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။ ‘နိဝရဏ’ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဒုတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၂၈။ မင်းကြီး တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသဏ္ဍာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ပါးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၂၂၉။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုရေ အိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက် အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ ခြောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန် သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေအယဉ် သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင်လျှင် အေးမြသောရေဖြင့် စိစွတ်စေရာ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေရာ၏။ ပြည့်စေရာ၏။ ပြန့်နှံ့စေရာ၏။ အေးမြသောရေဖြင့် ထိုရေအိုင်တခုလုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်း ငယ်မျှ မရှိရာ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး ပေတည်း။

တတိယဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၃၀။ မင်းကြီး တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် သတိသမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာ သူ့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ ဟု (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထို တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သူခ' ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သူခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၂၃၂။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလက္ခာတော၌၎င်း ပဒုမာကြာတော၌၎င်း ပုဏ္ဏရိက်ကြာတော၌၎င်း ဥပ္ပလက္ခာအချိုတို့သည်၎င်း ပဒုမာကြာအချိုတို့သည်၎င်း ပုဏ္ဏရိက်ကြာအချိုတို့သည်၎င်း ရေ၌ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖွိုးကုန်၏။ သို့ကြာတို့သည် အဖျားအရင်းတိုင်အောင် အေးမြသောရေဖြင့် စိစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။ ပြန့်နှံ့ကုန်၏။ ထိုဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့၏ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံ၌ အေးမြသော ရေဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သူခ' ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သူခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စတုတ္ထဈာန် ရဟန်းဖြစ်ကျိုး

၂၃၂။ မင်းကြီး တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရွှေဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၂၃၃။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ (တကိုယ်လုံး) ခြုံ၍ ထိုင်နေသည်ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တကိုယ်လုံး၌ ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၁။ ဥပ္ပလ = ကြာ၊ ကြာ၊ ကြား၊ ကြီး၊ ကြီး၊ ကြီး။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဝိပဿနာဉာဏ် (၁)

၂၃၄။ မင်းကြီး တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် (ဝိပဿနာ)ဉာဏ်အမြင် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် ဤသို့ သိ၏—

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏။ မိဖုရား ပေါက်ဖွား ၏။ ထမင်းမို့တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ မမြဲခြင်း ပွတ်သပ်ပေးရခြင်း ၊ ဆုတ်နယ်ပေးရခြင်း ပြိုကွဲ ခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ ငါ၏ ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်) ၌ မှီတွယ်၏။ ဤ (ကိုယ်) ၌ ဆက်စပ်၏” ဟု သိ၏။

၂၃၅။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား အလွန်တောက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော အရည်ကောင်းသော အထူးကြည်လင်သော နောက်ကျူကင်းသော (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်း စသော) အခြင်းအရာ အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာသည် ရှိရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ၌ ညှိသော ချည်ကိုသော်၎င်း ငါသော ချည်ကိုသော်၎င်း နိသော ချည်ကိုသော်၎င်း ဖြူသော ချည်ကိုသော်၎င်း ဝါဖြော့သော ချည်ကို သော်၎င်း တပ်ထားရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျား သည် လက်၌ တင်ထား၍ (ဤသို့) ဆင်ခြင်ရာ၏—

“ဤ (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) သည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမှန်၏။ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီး ဖြစ်၏။ အရည်ကောင်း၏။ အထူးကြည်လင်၏။ နောက်ကျူ ကင်း၏။ (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်း စသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ၌ ဤသို့သော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဝါသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်၎င်း ဤနိသောချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဖြူသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဝါဖြော့သော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်၎င်း ” ဆင်ခြင် ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် (ဝိပဿနာ)ဉာဏ် အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤသို့ သိ၏—

၁။ သူလယ်နံ့ ပျောက်မေခြင်းငှါ ငယ်စဉ်က နံ့သာဖြင့် ပွတ်သပ်ပေးရခြင်းကို ဆိုသည်။

“ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏၊ မဟာဘုတ် လေးပါး အစုအဝေး ဖြစ်၏၊ မိဖတို့မှ ပေါက်ဖွား၏၊ ထမင်းမှုတို့ဖြင့် ကြီးပွား၏၊ မမြဲခြင်း ပွတ်သတ်ပေးခြင်း ဆုတ်နယ်ပေးခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏၊ ငါ၏ ဤဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်) ၌ မှီတွယ်၏၊ ဤ (ကိုယ်) ၌ ဆက်စပ်၏” ဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ် (၂)

၂၃၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏၊ ထို (ရဟန်း)သည် ဤ (မိမိ)ကိုယ်မှ တပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံ ရှိသော ဣန္ဒြေ မချိုတဲ့သော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

၂၃၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူဆံမြက်မှ အညွန့်တံကို နှုတ်ရာ၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ဤကား ဖြူဆံမြက်တည်း၊ ဤကား အညွန့်တံတည်း၊ ဖြူဆံမြက်ကား တခြား အညွန့်တံကား တခြားတည်း၊ ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင် အညွန့်တံကို နှုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် သန်လျက်ကို အအိမ်မှ ထုတ်ရာ၏၊ ထို (ယောက်ျား)အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ဤကား သန်လျက်တည်း၊ ဤကား အအိမ်တည်း၊ သန်လျက်ကား တခြား အအိမ်ကား တခြားတည်း၊ အအိမ်မှသာလျှင် သန်လျက်ကို ထုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဥပမာ တမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အရေခွံမှ မြွေကို ထုတ်ရာ၏၊ ထို (ယောက်ျား) အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ဤကား မြွေတည်း၊ ဤကား အရေတည်း၊ မြွေကား တခြား အရေကား တခြားတည်း၊ အရေခွံမှသာလျှင် မြွေကိုထုတ်ထား၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါသင့်လျော်လတ် သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့်ပြီးသောကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ စိတ်ကိုရှေးရှု ပို့ဆောင်၏၊ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏၊ ထို(ရဟန်း)သည် ဤ(မိမိ)ကိုယ်မှ တပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချိုတဲ့သော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဣဒ္ဓိဝိညောဏ် (၃)

၂၃၈။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြစ်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း)သည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း ‘ဣဒ္ဓိဝိ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် များပြား သော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကိုထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်ကိုပျောက် ကွယ်စေ၏။ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပ် ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုး ကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤ လ နေ တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

၂၃၉။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော အိုးထိန်းသည်၎င်း အိုးထိန်း၏ တပည့် သည်၎င်း မြေကိုညက်စွာနယ်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ အိုးခွက်အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

မင်းကြီး ဥပမာတမျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆင်စွယ်ပန်းပုသည်၎င်း ဆင်စွယ်ပန်းပု၏ တပည့်သည်၎င်း ဆင်စွယ်ကိုကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ဆင်စွယ်ထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

မင်းကြီး ဥပမာတမျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းတိမ်သည်၎င်း ရွှေပန်းတိမ်၏ တပည့် သည်၎င်း ရွှေကိုကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာရွှေထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြစ်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါသင့်လျော်လတ် သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း ‘ဣဒ္ဓိဝိ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် များပြား သော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တယောက်တည်းဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ကိုထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်ကိုပျောက်ကွယ်စေ၏။ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပ် ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနု ဘော်ကြီးကုန်သော ဤ လ နေ တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် (၄)

၂၄၀။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု၊ ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု၊ ညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ်ဖြင့် နတ်ဦးလည်း ဖြစ်ကုန်သော လူဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။

၂၄၁။ မင်းကြီး ဥပမာ သော်ကား ခရီးရှည်သွားသော ယောက်ျားသည် စည်ကြီးသံ မုရိုးစည်သံ ခရသင်းသံ ထက်စည်သံ ပတ်သာသံများကို ကြားရ၏။ ထို (ယောက်ျား) သည် ဤသို့ သိရာ၏—

“ဤကား စည်ကြီးသံ ဤကား မုရိုးစည်သံ ဤကား ခရသင်းသံ ဤကား ထက်စည်သံ ဤကား ပတ်သာသံတည်း” ဟု သိရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏နားထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ'ဉာဏ်ဖြင့် နတ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော လူဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စေတောပရိယဉာဏ် (၅)

၂၄၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ကို(ရဟန်း)သည် (သူတပါးတို့၏)စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု၊ ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု၊ ညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ဆုဂံ'နှင့် တကူသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ဆုဂံ'နှင့် တကူသောစိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ဆုဂံ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ဆုဂံ'ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့် တကူသောစိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'နှင့် တကူသောစိတ် ဟု

သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွ သော စိတ် ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်း သောစိတ် ဟု သိ၏။ ကျွဲသော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျွဲသော 'သံခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ ပျံသော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံသော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သုဉ္စတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သုဉ္စတ္တရ' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုဉ္စတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုဉ္စတ္တရ' စိတ် ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ် ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ် ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိပုတ္တ' ဇိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိပုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ မသွတ်မြောက်သော 'အဝိပုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မသွတ်မြောက်သော 'အဝိပုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။

၂၄၃။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်သော အလှပြင်လေ့ရှိသော မိန်းမပျိုသည်၎င်း ယောကျ်ားပျိုသည်၎င်း သန့်ရှင်းဖြူစင်သော မုန့်၌ဖြစ်စေ ကြည်းလင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုလတ်သော် (မှည့်စသော) အပြောက်အစွန်း ရှိသည်ကို (မှည့်စသော) အပြောက် အစွန်းရှိ၏ ဟု သိဆ၏။ (မှည့်စသော) အပြောက်အစွန်း မရှိသည်ကို (မှည့်စသော) အပြောက် အစွန်းမရှိ ဟု သိဆ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညှိခင်းမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ် သော် တည်တံ့သော် မကုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် (သူတပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယတ္တိ' ဤအလို့ငှါ ဝိတ်ကို ရှေးရှုပျိုဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်ခစ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ် ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ် ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ် ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသောစိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏။ ကျွဲသော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျွဲသော 'သံခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ ပျံသော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကို လည်း ပျံသော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်

၁။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ဟူသည် သပ္ပာယ်ပေးပါးအရာ၌ အမှန်ကို မသိခြင်း၊ အမှားကို သိခြင်းတည်း။

သော တနားရှိသော ‘သုတ္တရ’စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သောတနားရှိသော ‘သုတ္တရ’စိတ် ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တနားမရှိသော ‘အနုတ္တရ’စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တနားမရှိသော ‘အနုတ္တရ’စိတ် ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော ‘သမာဟိတ’စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော ‘သမာဟိတ’စိတ် ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော ‘အသမာဟိတ’စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော ‘အသမာဟိတ’ စိတ် ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော ‘ဝိမုတ္တ’စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော ‘ဝိမုတ္တ’စိတ် ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော ‘အဝိမုတ္တ’စိတ် ဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် (၆)

၂၄၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်ဘုံသတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့၏။ ဤသည် တို့ကား အဘယ်နည်း—

“တဘဝတို့ကိုလည်း နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်း သုံးဘဝတို့ကိုလည်း လေးဘဝတို့ကိုလည်း ငါးဘဝတို့ကိုလည်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်း ဘဝတရာကိုလည်း ဘဝတထောင်ကိုလည်း ဘဝတသိန်းကိုလည်း ဘဝရာပေါင်း များစွာတို့ကိုလည်း ဘဝထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်း ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုလည်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်း များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်ဘုံတို့ကိုလည်း ‘ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကိုခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏’ ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့၏”။

၂၄၅။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ တပါးသောရွာသို့ သွားရာ၏။ ထိုရွာမှလည်း တပါးသောရွာသို့ သွားရာ၏။ ထို(ယောက်ျား)သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန် လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

၁။ ပုဗ္ဗေ = ရှေး၌ + နိဝါသ = နေ ဘူးသောဘဝ, မြစ်ဘူးသောဘဝကို + အနုဿတိ = အောက်မေ့၍ + ဉာဏ = သိသောဉာဏ်။

“ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သောရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သော ရွာသို့သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော်၊ ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း—

“တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း သုံးဘဝတို့ကို၎င်း လေးဘဝတို့ကို၎င်း ငါးဘဝတို့ကို၎င်း ဆယ်ဘဝတို့ကို၎င်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝတရာကို၎င်း သမတထောင်ကို၎င်း ဘဝဇာသိန်းကို၎င်း ဘဝရာပေါင်း များစွာတို့ကို၎င်း ဘဝထောင်ပေါင်း များစွာတို့ကို၎င်း ဘဝသိန်းပေါင်း များစွာတို့ကို၎င်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏”။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

စုတူပပါတဉာဏ် (၇)

၂၄၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတဉာဏ်’ အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် အသူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ် ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ

။ ဖုတ် = သေခြင်း ဥပပါတ = ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ပဋိသန္ဓေ။

အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

“အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။ အချင်းတို့... ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးပြီးသော်လည်း နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏”။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နက်ချက်ဖိနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

၂၄၇။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား (ဗဟို) လမ်းဆုံအလယ်၌ ပြာသာဒ် ရှိရာ၏။ ထို(ပြာသာဒ်) ထက်၌ ရပ်လျက်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်သော အိမ်မှ ထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက် သွားလာနေကုန်သော လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်သော လူတို့ကို မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ဤသူတို့သည် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် (အိမ်မှ) ထွက်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက် သွားလာနေကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

မင်းကြီး ဤအကု ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ဉာဏ်ကြီးမရှိလတ်သော် ဉာဏ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘မုတူပပါတ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု။ ပို့ဆောင်စေ၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်းသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

“အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ မှားသောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။”

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော သာ၍ မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

အာသဝက္ခယဉာဏ် (ဂ)

၂၄၇။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိသက်သော် ညစ်ညူးခြင်း ဟင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် ဟည်သို့ ဝတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် အာသဝတို့ကို ကုန်စေ သော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသည် တို့ကား အာသာတို့ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ ဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသာမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ် မြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီ ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

၂၄၉။ မင်းကြီး ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျူကင်းသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုရေအိုင်၏ ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရု ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားကြသည်ကို၎င်း ရပ်တည်ကြသည်ကို၎င်း မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“ဤရေအိုင်သည် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျူကင်း၏။ ထိုရေအိုင်၌ ဤခရု ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားလည်း သွားကြ၏။ ရပ်တည်လည်း ရပ်တည်ကြ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

မင်းကြီး ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း) သည် အာသဝတို့ကို ကုန်စေသော ‘အာသဝက္ခယ’ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသည်ဘို့ကား အာသဝဘို့ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ ဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိဗ္ဗာန်’ သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသာမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက် ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေပြီ ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ။ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ။ ဤ(မဂ်)ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

မင်းကြီး ဤသည်လည်း ရှေးဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးတို့ထက် သာ ၍ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးပေတည်း။

မင်းကြီး (နှောင့်ဆုံးဖြစ်သော) ဤကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးထက် သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော တပါးသော ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးသည်ကား မရှိတော့ပြီ ဟု ဟောတော်မူ၏။

နိဂုံး

၂၅၀။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော် ငေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂဇေတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရား တော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထား သည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို

မြင်ကြလိမ့် ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြု ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော် မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကိုယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ။ အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေ့ဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ် သည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော်ကို မင်းစည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ခဲ့မိပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှါ အပြစ် ဟု လက်ခံတော်မူပါ အသျှင်ဘုရား” ဟု လျှောက်၏။

၂၅၁။ မင်းကြီး မိုက်သည့်အလျောက် တွေ့ဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ်လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏။ သင်သည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော်ကို သတ်ခဲ့မိ၏။ မင်းကြီး သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ် ဟု မြင်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုပေးသောကြောင့် သင်၏ ထို (အပြစ်) ကို (အပြစ် ဟု) ငါတို့ လက်ခံကုန်၏။ မင်းကြီး အကြင်သူ သည် အပြစ်ကို အပြစ် ဟု မြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကစား၏။ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏။ (ထိုသူ၏) ဤ (ကုစားစောင့်စည်းခြင်း) သည် အရိယာ၏ ဝိနည်းအဆုံးအမ၌ ကြီးပွားခြင်းပင်တည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၂၅၂။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသောကိစ္စ များသောပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏” (ဟု လျှောက်၏)

မင်းကြီး ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက်စွာ ခံယူ၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ချီးကျူးပြီးနောက် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း ပြန် သွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို (ဤသို့) မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည် (မိမိတည်ရာကို မိမိ) တူးဖြို ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည် (မိမိကိုယ် ကို မိမိ) ဖျက်ဆီးခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤမင်းသည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော်ကို မသတ်မိပါမူ ဤမင်းအား ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ကိလေသာမြို့ အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ (သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်) သည် ဖြစ်ပေါ်ရာ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

နှစ်ခုမြောက်သော သာမညဖလသုတ် ပြီး၏။